اطلاعات ۱۳۰۵
*پنجشنبه ۸ آذر ۱۴۰۳ * ۲۶ جمادی الاول ۱۴۴۶
*۲۸ نوامبر ۲۰۲۴ * سال نودونهم * شماره ۲۸۸۲۴
ettelaatonline ettelaat.com

گزارشی از نمایشگاه اخیر آثار فرشید مثقالی

حیرانی در کوچه‌باغ رنگ و تکنولوژی

مثقالی با چهل تکه، فضای ایرانی را به فضای پاپ اضافه می‌کند؛ ما چهل تکه هایی را که مادربزرگ‌ها می‌دوختند در مجسمه های او می‌بینیم. اینجا از فرهنگ مردم چیزی به فرهنگ مردم اضافه می‌شود ولی نه این که الزاما فرهنگ «پاپ‌آرت» باشد.

سجاد تبریزی
گزارشگر

گزارش اجتماعی

فرشید مثقالی در دهه نهم زندگی خود، کماکان در کوچه باغ کشف و شهود در میان رنگ و تکنیک قدم می‌زند. همین ویژگی فردی، همین شوریدگی کودکانه و همین تلاش برای به روز ماندن، از او یک هنرمند سرزنده ساخته است، در ۸۴ سالگی.
نمایشگاهی از آثار وی در اواخر آبان ماه در گالری اعتماد، بهانه‌ای شد تا یک بار دیگر اثر او را بر هنر تجسمی در گفتگو با کارشناسان مرور کنیم.

هنرمند چندوجهی

مثقالی هیچ‌گاه دست از تجربه های جدید برنداشت و با هرآنچه به هنر تجسمی مرتبط بود زلفی گره زد. سعید باباوند، طراح گرافیک، نقاش و کیوریتور (نمایشگاه گردان) در این باره توضیح می دهد: فرشید مثقالی، هنرمند مهمی است که به هیچ روی نمی‌توانیم بی تفاوت از کنار او بگذریم. این که می‌گویم هنرمند مهمی است و نه فقط گرافیست، مجسمه‌ساز یا نقاش، به این دلیل است که در هر رشته‌ای فعالیت کرد. فرشید مثقالی بود: خودش بود و عمیقا باورهایش، رفتار تصویری اش و شیوه عملکردش یکتا بود. او کارهای مهم و قابل اعتنایی خلق کرده است.
وی می‌افزاید: هر بار که آثار آقای مثقالی را در یک نمایشگاه می‌بینم، بیش از هر چیز از این حجم دوام و ثبات قدم شگفت‌زده می‌شوم. او همه این سال ها کارهای باکیفیت خلق کرده است. این میزان باکیفیت بودن کار بسیار سختی است؛ این که هنرمند بتواند سال های زیادی، کار درجه یک خلق کند.
مثقالی، بی شک یک مدرنیست است ولی این گونه نیست که صرفا به هنر مدرن نگاه کرده باشد. رنگ های شخصی دارد. او یک مدرنیست کارآزموده است، اما به ریشه های فرهنگی خود توجه دارد و خیلی بی صدا و بی ادعا به کشف و جستجوی ریشه های فرهنگی خود می‌پردازد. کاری که در تمام عمر انجام داده است.

هنرمندی برای دهه‌ها

علاقه مثقالی به هنر زمانه و تطبیق روح هنرمندانه خود با پیشرفت های تکنیکی، از او یک هنرمند همیشه مطرح ساخته است. سعید باباوند در این مورد می‌گوید:

دکتر شیوا بیرانوند: در این نمایشگاه در اقیانوسی از رنگ غوطه‌ور می‌شویم، در رویارویی با روح زمانه معاصر که در عین رنگین بودن، خشن است

من گمان می کنم فرشید مثقالی بسیار از خودش مراقبت می کند. او می داند یک شخصیت تاریخی است و در نگهداری از این شخصیت تاریخی خیلی کوشاست. هم بدن سالمی دارد ــ بدین قامت بماند تا قیامت ــ هم ذهن و روان و اندیشه خود را حفاظت می کند.
این منتقد هنری می‌افزاید: بسیاری از هنرمندان، دوره های کاری کوتاه دارند و نهایتا یک یا دو دهه کار می کنند، سپس منقضی می شوند. اما مثقالی بی وقفه کار کرده و به صورت مداوم تغییر حوزه داده است، تصویرگری، طراحی گرافیک، کارگردان انیمیشن، مجسمه سازی، نقاشی و...

همراه با فناوری

بسیاری از هنرمندان، هنر دوره جوانی خود را تا همیشه ادامه می دهند، اما مثقالی، رابطه خود را با تکنیک به روز نگه می دارد.
سعید باباوند، کیوریتور توضیح می دهد: مثقالی عمیقا شیفته تکنولوژی است. هنرمندی که در این روز کار و در این سن و سال، عمیقا پیگیر تکنولوژی باشد بی همتاست.
بسیاری از تغییرات برای همه ما تکراری می‌شود و به آن ها عادت می کنیم. اما برای مثقالی تکراری نمی‌شود و هر تغییر برایش حیرت‌آور است. این حیرت، جوهره هنرمند بودن است. هنرمند کسی است که مثل کودکان از اتفاقات دور و اطرافش حیرت کند و به نظرم فرشید مثقالی این حیرت هنرمندانه را دارد.
او در نمایشگاه جدید آثارش، گویا شیفته رنگ و رنگ‌بازی و تکنولوژی است. امروز تکنیک جدیدی می آید، مثلا هوش مصنوعی، احتمالا چند وقت دیگر برای همه عادی می شود؛ همان طور که روز کاری همین تکنولوژی هایی که امروز ساده محسوب می شود، مثل گوشی لمسی، حیرت‌انگیز بود. این حیرت برای مثقالی عادی نمی‌شود. او شیفتگی خود را حفظ می کند.

عکس: احسان کاشملو

یک هنرمند در برابر طبیعت، در برابر اتفاقات درون خودش همواره باید شکفت‌زده شود. این فضیلت هنرمند است که هر بار با آسمان و پرنده و صدای رود روبه‌رو می‌شود، دوباره آن را کشف می کند.

دوستی های ماندگار

حلقه ها و دورهم نشینی های هنرمندان در دهه های پیشین، تاثیر زیادی بر جریان های هنری کشور داشت و عامل ترقی آن شد. سعید باباوند با این توضیح می گوید: دوستی های عجیب و غریب نسل هنرمندان همسن آقای مثقالی از مواردی است که خیلی به آن غبطه می خورم. زمانه آن ها، گویی زمانه دوستی، رفاقت و دورهم‌نشینی بود که عامل تشکیل انجمن های هنری شد. بسیاری از کارهایی که آن نسل درخشان انجام داد و ما در حال بهره برداری از آن ها هستیم، از همین محافل بیرون آمد.
وی تاکید می کند: امتداد خاطره در کارهای فرشید مثقالی برای من بسیار جذاب است: چهره های محبوب خود را نقاشی می کند یا مجسمه آن ها را می سازد. انگار کارهای او یادکردی از عزیزانش است، مثل مجسمه‌ای که از عباس کیارستمی ساخته است. این امتداد خاطره، یک فضیلت انسانی به شمار می‌آید که در کارهای او دیده می‌شود.

شبه پاپ‌آرت

فضاهای خلق شده در تابلوهای فرشید مثقالی، یادآور جریان هنری «پاپ‌آرت» است. دکتر شیوا بیرانوند، هنرمند و منتقد هنرهای تجسمی در این باره می گوید: ورای مسیر اندیشه ورزانه و مورد می گوید: در این نمایشگاه در اقیانوسی از رنگ غوطه‌ور می شویم: رویارویی با روح زمانه معاصر که در عین رنگین بودن، خشن است و رنگ ها ما را از خشونت بنیادین جهان معاصر نجات نمی‌دهند.
مثلا رنگ های ماهی سیاه کوچولو تیره است، اما به جای این که ما یک فضای تیره ببینیم معنای «تیرگی» دگرگون می‌شود. وی توضیح می دهد: در واقع، اثر مثقالی، رد انگشت ماهی را از واقعیت زیست شناسانه خود جدا می کند و رد «انگشت» و «دست» انسان را بر جای می گذارد؛ به گونه‌ای که همراه با روایت داستان به کودک نهیب می‌زند که یادت نرود ماهی سیاه کوچولو خود تو هستی.

معمای رنگ های مثقالی

چیستی رنگ ها در تابلو های به نمایش درآمده از فرشید مثقالی، سؤالی است که ذهن هر بازدیدکننده را درگیر می کند. شیوا بیرانوند در این مورد می گوید: در این نمایشگاه در اقیانوسی از رنگ غوطه‌ور می شویم: رویارویی با روح زمانه معاصر که در عین رنگین بودن، خشن است و رنگ ها ما را از خشونت بنیادین جهان معاصر نجات نمی‌دهند.
در واقع لعاب و رنگ، چهره شهرها و آدمیان را پوشانده و شاعرانگی تلخ هنرمند، این فضای سطحی را از آن خود و شهر را تسخیر می کند اما آرام.
برداشت ها از جهان بیلبورد ها و فضاهای تظاهرا پاپ، واجد نوعی شاعرانگی پنهان هستند که رنگ های درخشان و صنعتی ــ با چهره دستی هنرمند در استفاده از رنگ ــ تبدیل به پرسشی غریب درباره هستی شهر می شوند. این دانش رنگ در پرتره ها به اوج خود می رسد که مثال بارز آن استفاده از صورتی درخشان و «الگی خوش» برای نشان دادن اندوه در پرتره یک زن و استفاده از سبز چمن زارها در نیم‌رخ باشکوه پرتره‌ای دیگر است که نه تنها به کار الصاق نشده‌اند، بلکه در یک فضای همگن به شعری شهری و نقاشانه بدل می‌شوند.

دیالوگ با «پاپ‌آرت»

فرشید مثقالی با پاپ‌آرت دیالوگ می کند و خوانشی پسااستعماری از این هنر بی تفاوت به وضعیت موجود دارد.

سعید باباوند: فرشید مثقالی در هر رشته‌ای فعالیت کرد، فرشید مثقالی بود؛ خودش بود و عمیقا باورهایش، رفتار تصویری اش و شیوه عملکردش یکتا بوده است

دکتر بیرانوند با این توضیح، اضافه می کند: مثقالی از پاپ آرت برای کنش راستین بازیست کنونی ما بهره می گیرد. شاید برای همین است که وقتی بیلبورد وسط جاده را نقاشی می کند، «نور روز» را حذف نمی کند و آسمان بر فراز بیلبورد از قلم یک منظره‌پرداز به ما می نگرد. بیلبورد گرم و آفتابی است و تابلوهای نئون و شمایل مک دونالد، توان «ذوب نشدن» در جهان فرشید مثقالی را ندارند.
وی می افزاید: حتی وقتی رنگ ها همچون چهل تکه های ایرانی مادربزرگ‌ها کنار هم قرار می گیرند، او شجاعانه به سراغ جهان ظاهرا تلخ صادق هدایت می رود و او را با رنگ های سرکش و عصیان گر تصویر می کند: عصیان، جای تیرگی را می گیرد و اسطوره زدایی، جای شمایل پرستی را.
این منتقد هنر که خود هنرمند تجسمی است ادامه می دهد: به چالش کشیدن مفهوم اسطوره در پاپ آرت هم به غایت دیده می شود. در آثار مثقالی، صادق هدایت و فروغ فرخزاد در عکسی بریده از روزنامه، «فریز» و «تکثیر مکانیکی» نمی شوند، بلکه عصیان گر و پرسش گر به ما می نگرند؛ چه کاموبه گنگی سیزیف، چه صادق هدایت بی عینک سیاه، چه کیارستمی بی عینک دودی و چه فروغ فرخزاد، بی رنگ زمانه پر از زیبایی و عصیانش. تمامی این مفاهیم در جهان فرشید مثقالی دچار دگرگونی می شوند.
اوج این دگردیسی در شرایط فروغ فرخزاد است: مکعبی در حال ذوب شدن با رنگ های در حال فروپاشی و گوشه چشمی از چهره او که زیر فضای «بازنمایانه» تصویر و تعریف کلیشه‌ای پیشین گم شده است و ما حفه شدگی پر رنگ ولعاب زنی را می بینیم که «رازوارگی» و «پرسش دار» بودنش تشدید شده است.
همچنین دستش را که در عکس های همیشگی، سیگار را با شهامت به لبانش نزدیک کرده بود، در اثر فرشید مثقالی شبیه یک «دستکش آشپزخانه» می بینیم. گویی این اثر فرشید مثقالی در عین حال که سردیسی از فروغ است، دردهای رنگین درونی او را بالا می‌آورد و این دردهای رنگین، به جهان زیسته معاصر «نشت» می کند.

برای تماشای ویدئو اسکن کنید:

آگهی مناقصه عمومی ۱۴۰۳/۱۹
(یک مرحله‌ای بارزیابی کیفی-نوبت دوم)
شماره فراخوان: ۲۰۰۳۰۹۳۵۲۳۰۰۰۰۳۰

شرکت آب و فاضلاب منطقه جهاد شهر تهران در نظر دارد انجام خدمات بیوسیزی فنی و بهره برداری" خود را با شرایط ذیل از طریق مناقصه عمومی بارزیابی کیفی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.
۱-مدت و محل اجرا: ظرف مدت ۱۵ ماه شمسی از تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۱ لغایت ۱۴۰۴/۱۲/۲۹
۲-مبلغ برآوردی مناقصه: ۳۳۴,۳۱۲,۲۵۵,۹۱۲ (سیصد و سی و چهار میلیارد و چهارصد و دوازده میلیون و دویست و پنجاه و پنج هزار و نهصد و هفتاد و دو) ریال
۳-محل تامین اعتبار: از محل اعتبارات جاری شرکت
۴-مهلت و محل دریافت اسناد مناقصه: داوطلبان می توانند جهت دریافت اسناد مناقصه از روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۳/۹/۰۶ حداکثر تا ساعت ۱۵ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۹/۱۴ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir اقدام نمایند.
۵-مهلت و محل تحویل اسناد ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه: متقاضیان شرکت در مناقصه میبایست کلیه مدارک مربوط به پاکات (الف، ب، ج) اسناد ارزیابی کیفی را حداکثر تا ساعت ۱۵ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۹/۲۶ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir بارگذاری و ثبت نمایند.
زمان اعتبار پیشنهاد قیمت متقاضیان تا تاریخ ۱۴۰۴/۲/۲۶ می باشد.
۶-تاریخ بازگشایی پاکات ارزیابی و امتیاز دهی براساس شاخص ها و معیارهای ارزیابی کیفی در ساعت ۹ صبح روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۳/۹/۲۷ و بازگشایی پاکات ج (پیشنهاد قیمت) در ساعت ۹ صبح روز چهار شنبه ۱۴۰۳/۹/۲۸ می باشد.
۷-مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۱۸,۲۶۷,۱۲۷,۶۴۰ (هشت میلیارد و دویست و شصت و چهار میلیون و یکصد و دوازده هزار و ششصد و نود و پنج) ریال می باشد که شرکت کنندگان در مناقصه می توانند به صورت فیش واریزی نقدی و یا ضمانتنامه بانکی به شماره حساب ۰۳۰۷۰۰۳۰۸۹۹۴۵۴۰۱۰۱۰۱